

CNV | Bestuur

Postbus 2525 | 3500 GM Utrecht
www.cnv.nl | info@cnv.nl
+31 30 751 1001

Tweede Kamer der Staten-Generaal

T.a.v. mevrouw M. Verhoeve,
Griffier van de commissie voor Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Contactpersoon

Bestuur

Plaats

Utrecht

Ons kenmerk

DW/sw/nvm/024

Telefoonnummer

030 751 11 00

Datum

6 september 2024

Uw kenmerk

-

E-mail

bestuurssecretariaat@cnv.nl

Betreft

Oproep tot stoppen met de plannen voor een **Langstudeerboete**

Geachte leden van de Vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Als het aan de plannen van het huidige kabinet ligt gaan studenten die uitlopen met hun studie een forse boete betalen. De terugkeer van de Langstudeerboete **vergroot echter prestatiedruk, vergroot kansenongelijkheid en verlaagt Brede Welvaart**. CNV roept met deze brief op tot het stoppen met deze plannen.

De huidige coalitie heeft het voornemen om vanaf 2026 een boete van 3000 euro per jaar op te leggen, wanneer je uitloopt met je bachelor- of masteropleiding. Dit bedrag komt dan boven op het jaarlijkse collegegeld van 2500 euro. Een jaar extra studeren betekent dat je als student dan rekening moet houden met een bedrag van 5500 euro aan studiekosten per jaar.

Prestatiedruk

Studenten hebben nu al te maken met een prestatiedruk als het gaat om afronden van de studie binnen de gestelde tijd. Zij hebben te maken met de effecten van voorgenomen bezuinigingen binnen de sector en worden nu al opgezadeld met studieschulden. Allerlei onzekerheden, ook deze comeback van de langstudeerboete draagt bij aan een **opstapeling van onzekerheden**. Dit doet de prestatiedruk toenemen **met aantoonbare fysieke en mentale problemen** tot gevolg (rap. Harder Better Faster Stronger uitgevoerd door het Trimbos, ECIO en het RIVM, 2023). **Ook een net uitgevoerd onderzoek naar prestatiedruk onder eigen leden bevestigt dit beeld.**

Kansenongelijkheid

Nu al wordt bij de keuze van een studie rekening gehouden met dit voornemen. Dit betekent dat er **andere keuzes worden gemaakt**. Er kan nog minder makkelijk gestapeld worden en mogelijk ook minder voor een opleiding in het onderwijs worden gekozen. Dit is vaak een topstudie. We zien nu een stevige trend bij hoge scholen in een stijging van het aantal deeltijd/duale studenten die de studie met werk combineren. We spreken dan met name over de lerarenopleiding in het primair onderwijs. Deze deeltijd/duale studenten gaan last ondervinden van de effecten van een Langstudeerboete. Het zijn verder vooral de kwetsbaren (jongeren met een beperking, mantelzorgers en studenten uit minder bedeelde gezinnen) die door deze langstudeerboete worden getroffen. Het maakt dus uit waar je wieg heeft gestaan en studeren wordt daarmee iets voor de elite, **terwijl studeren een recht is**.

Afname Brede Welvaart

De Langstudeerboete levert op korte termijn misschien geld op in de begroting, maar raakt de Brede Welvaart op de lange termijn. In een recente brief (Staat van de economie) aan de Tweede Kamer geeft de minister van Economische Zaken terecht aan dat arbeidsproductiviteit van groot belang is voor de welvaart van de Nederlandse samenleving. Tegelijkertijd daalt de groei in arbeidsproductiviteit al jaren en is die het afgelopen jaar zelfs gekrompen. Uit recent onderzoek van [ESB](#) blijkt dat **goed onderwijs de belangrijkste veroorzaker is van groei in arbeidsproductiviteit**. Als de coalitie wil dat het Nederlandse welvaartsniveau hoog blijft, moet ze ervoor zorgen dat **studenten de kans hebben zich zo veel mogelijk te ontwikkelen en dus niet worden tegengehouden door financiële belemmeringen zoals de Langstudeerboete**.

Met vriendelijke groet,

Daniëlle Woestenberg
Voorzitter Onderwijs

Casper Cornelisse
Voorzitter CNV Jongeren